

Alfons Leempoels

Alfons Józef Leempoels

° Rotselaar 1 januari 1917

Link naar de stamboom: https://ejuchtmans.be/Reunion/wc60_057.html

Tak De Veuster

Dokter Alfons Leempoels is een opmerkelijke persoonlijkheid die bekend staat om zijn uitzonderlijke prestaties en bijdragen aan de medische wereld. Hij werd geboren in Rotselaar, België, en viert binnenkort zijn 107e verjaardag¹. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd hij samen met zijn broer Gaëtan en neef Leonard De Keyser opgeroepen om het Belgische leger in Frankrijk te helpen¹. In 2021 publiceerde historicus Bert Cornelis een boek over hun oorlogsverhaal, getiteld "Onze jongens in Frankrijk"². Het boek vertelt het verhaal van deze drie jonge mannen die op de vlucht waren naar Frankrijk.

Dokter Leempoels werd wereldberoemd toen hij tijdens de lockdown een marathon liep in zijn tuin. Hij liep elke dag rondjes totdat hij na een maand een volledige marathon had voltooid. Deze actie was bedoeld om geld in te zamelen voor onderzoek naar een vaccin tegen COVID-19³. Het is bewonderenswaardig dat dokter Alfons Leempoels nog steeds actief is en zijn verhaal blijft delen met anderen. Zijn vastberadenheid en doorzettingsvermogen zijn inspirerend voor velen.

(AI - Microsoft Edge)

GEBORTEAKTE N° 1

Ten jaren duizend negen honderd en zeventien, den eersten Januari, om vier ure na middag, is vóór Ons Liedes Gaëtan de Wouters D'opblinde Burgmeester, Ambtenaar van den Burgerlijken stand der gemeente **Rotselaar**, Arrondissement Leuven, Provincie Brabant, verschenen Joannes Ludovicus Leempoels oud zeven en vijftig jaren, beroep landbouwer, geboren te Rotselaar, wonende aldaar, die ons heeft vertoond een kind van het maand geslacht, hetwelk hij verklaard heeft geboren te zijn Alfons Jozef om een ure 's voorged van hem compedraach en van zijne moeder Rosalie Stefshamper Seraphina van Acht landbouwer oud vijf veertig jaren geboren en wonende te Rotselaar waaraan hij verklaart te geven de voornamen van Alfons Jozef

Gemelde vertooning en verklaring gedaan in tegenwoordigheid van Camille van Roost, oud zeven en veertig jaren, beroep bediende, wonende te Rotselaar, en van Jean Baptist Rodeman, oud zeven en vijftig jaren, beroep onderwijzer, wonende te Rotselaar

En na voorlezing der tegenwoordige akte ontvangen te hebben, hebben niel oud getekend

Leempoels J. L. Camille van Roost J. Rodeman Opvr. Gaëtan Wouters

Geboortakte Alfons Leempoels

Het geheim van waardig ouder worden is ontsluit. Wetenschappers ontdekten dat 'superoudjes' één ding gemeen hebben: ze zijn ook supersociaal. Uit hun brein blijkt een groot empathisch vermogen, en op hun oude dag hebben ze een breed sociaal netwerk. Dus gingen we deze week op de koffie bij Denise (102) en Alfons (101) – bekend van de rubriek 'Eeuwenoud' uit 'Iedereen Beroemd' – met de vraag: hoe maak je vrienden in het leven?

TEKST BERT HEYVAERT, FOTO'S DIRK VERTOMMEN

● **ALFONS LEEMPOELS (101)**

- Was huisarts in Rotselaar, woont nog in zijn huis
- Was getrouwd met Julia, heeft 5 kinderen

Vier keer is de bel gegaan. Op anderhalf uur. De dochter, de kleinzoon, de achterneef, nog een dochter... Ze komen en gaan, als is het bij Alfons Café De Zoeten Inval. Klapke doen, koffietje drinken. Even nippen van de huisgemaakte advocaat. "Druk? Och, vanavond is hier meer volk", zegt Alfons. "Dan komen de drie achterkleinkinderen thuis van school. Die logeren hier, hé. Mijn kleinzoon woont hier een jaartje met zijn hele gezin, tot het einde van de verbouwingen. Gezellig hoor. 's Avonds spelen we harteligen die kinderen zijn hier thuis."

zegt dochter Mieke. "Omdat jij altijd voor iedereen in de weer bent geweest. Dag en nacht. Weet je wat zijn recordaantal huisbezoeken per dag was? Vertel eens, pa?"

Alfons kucht en zegt het met ingehouden trots: "Honderd en zeven. Op 4 oktober 1957. Het was de Aziatische griep, heel Rotselaar had ervan. Dus vertrok ik 's morgens om halfacht, en kwam ik 's avonds om tien uur thuis. Dan zat hier een wachtzaal vol, en deed ik consultaties tot een stuk in de nacht. Het moest. Er was toen geen wachtdienst, geen collega's. Ik was 25 jaar lang de enige dokter in Rotselaar. Nu zijn er elf."

"Ik kende alle geheimen van het dorp. Maar ik vertelde niks door"

Het is altijd zo geweest, in het huis van Alfons. Het is zo'n plek waar de voordeur altijd openstond. Voor zijn patiënten – heel Rotselaar kwam over de vloer bij dokter Leempoels – en voor zijn grote, hechte familie. "Toen mijn moeder negentig werd, stond hier negentig man in ons huis. Kunt ge u dat voorstellen? Negentig man! Dat zat zo vol als *ne* pensenkermis!"

Alfons vertelt in geuren en kleuren. Nooit moet hij zoeken naar woorden, nooit laat zijn geheugen hem in de steek. Het enige wat hapert, zijn zijn ogen. "Tot mijn 95ste heb ik met de auto gereden – elk jaar op vakantie in de Bourgogne – maar dan werd het te gevaarlijk. Gelukkig staat de hele familie voor mij klaar. Zelfs de kinderen van mijn broers voeren me tot in Wakkerzeel en Werchter, zodat ik iedereen blijf zien."

Aziatische griep

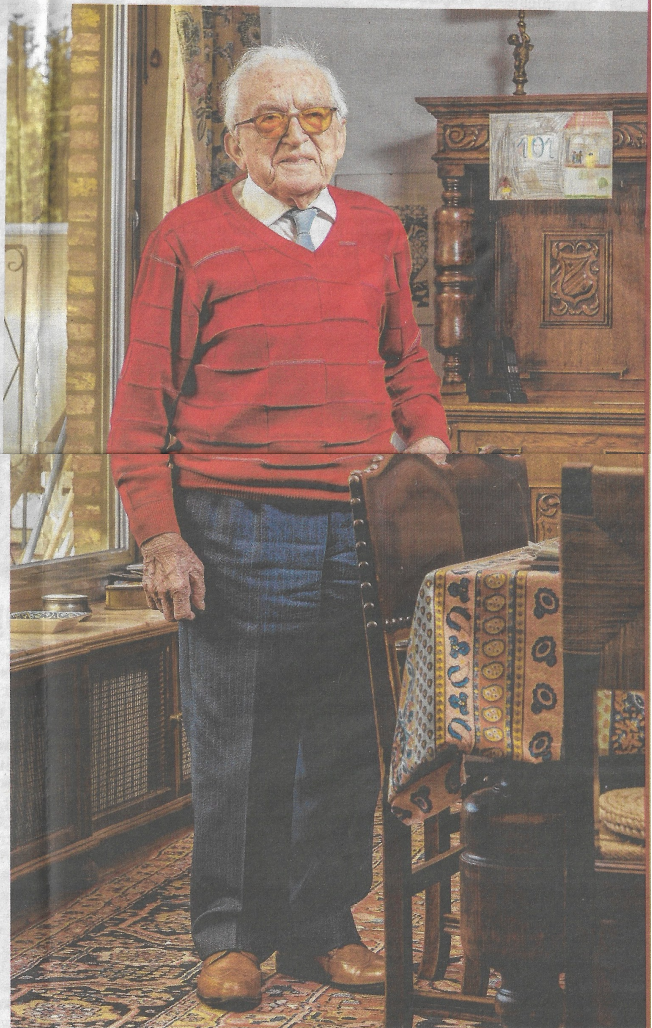
Het gebeurt allemaal van nature, bij Alfons. Hij gaat naar de mensen, de mensen komen bij hem. "Hoe dat komt? Ja..." Alfons zucht. Trekt wat aan zijn onafscheidelijke plastron om de stilte te vullen. "Ik zal het zeggen",

Eigenlijk was Alfons niet voorbestemd om dokter te worden. Hij groeide op in een eenvoudige boerderij met lemen muren. Zijn vader overleed toen hij twee was, zijn moeder stond er alleen voor met negen kinderen. "Dokter worden? Studeren? Dat was totaal geen optie. Hoe het toch gebeurd is, dat is een ongelooflijk verhaal."

Alfons begint te vertellen. Hoe hij, op weg naar school, met de fiets een auto probeerde in te halen. Hoe hij in contact kwam met de bestuurder, een vrederechter. Hoe die man op een dag op hem in begon te praten: "Ik wilde zelf ooit dokter worden, maar ik mocht niet van thuis. Ik wil niet bij Onze-Lieve-Heer komen voor ik iemand dokter heb gemaakt. Dat *moete* *gij* voor mij doen. Ik ben van den hemel op uw weg gezet. Ik zal u alle middelen geven die ge nodig hebt."

De Reus van Rotselaar

Alfons vraagt of we dat verhaal zeker in het artikel zetten. Want, zegt hij, het maakte hem tot wie hij is: een dokter van eenvoudige komaf. "Als je mij vraagt waarom ik zo goed overeen-

kwam met de patiënten, dan is dat het antwoord: ik kon me inleven. Ik heb me nooit boven hen gesteld, omdat ik wist hoe moeilijk velen het hadden. Ze vertelden mij alles, ik wist geheimen van het hele dorp. Maar ik vertelde nooit iets door." Het zorgde ervoor dat Alfons, op zijn honderdste verjaardag, gevierd werd als de Reus van Rotselaar. Op handen gedragen door een hele gemeenschap. "De waardering die ik kreeg, dat is een van de schoonste dingen die ik heb bereikt."

Alfons heeft niet enkel goede herinneringen aan zijn eeuwfeest. Tien dagen na zijn verjaardag overleed zijn vrouw, Julia. Na 69 jaar huwelijk. De laatste 25 jaar, sinds het pensioen van Alfons, hadden ze alles samen gedaan. "Natuurlijk veranderde dat alles", zegt Alfons. "Ik mis haar. Enorm. Maar dat wil niet zeggen dat ik eenzaam ben. Elke voormiddag komt ons Mieke koffiedrinken. Elke avond komt een van de andere kinderen langs. Nu al kijk ik uit naar halfzes, als de kinderen thuiskomen van school en we kunnen kaarten. Dat is mijn grote geluk, denk ik. Ik ben uitzonderlijk goed omringd."

'S LANDS OUDSTE HUISARTS, DOKTER LEEMPOELS (103), STAPT MARATHON TEGEN CORONA

«Dat virus moet de wereld uit, potdorie»

Hij is 103, maar stapt vanaf vandaag in één maand tijd een marathon tegen corona. Alfons Leempoels uit Rotselaar is de oudste huisarts van het land, bevocht in '57 al mee de pandemie van de Aziatische griep en is wát gebeten om de wereldwijde plaag van vandaag finaal mee de kop in te drukken. «Dit virus moet de wereld uit, potdorie.»

• ANNICK DE WIT •

Kwiek als een haas op vrijersvoeten schiet hij over het tuinpad zijn kommerrijke hof in. Met zijn das aan, zijn broek in de plooi en op zijn lederen schoenen met veters. «Die zitten me perfect.» Het is reppen om de 103-jarige overdriving. Dokter Leempoels stapt langs de paarse anjerboord, voorbij de moestuin die hij pas sinds een jaar niet meer zelf onderhoudt — «Ik zie te slecht, ik maai de vruchten om en laat het onkruid staan» — duikt onder de grote spar door naar de eiken achteraan, waar tussen het lover het kapelletje staat dat zijn Julia zaliger liet metselen en waar ze zo vaak bad om zijn behouden thuiskomst van nachtelijke visites. Geen ene hijg is er te horen. De atleet op leeftijd neemt de grote bocht buitenlangs, gaat dan in rechte lijn onder de rozenboog door en nog zit er geen terugval op zijn versnelling. Een veegje triomf flitst over zijn blik als we weer op het beginpunt staan van dit oefenrondje. «Voilà, één lus is 145 meter — zo hebben mijn zonen al nagemeten. Zo zal ik er vijf na elkaar doen, twee keer per dag. Dat is iets minder dan anderhalve kilometer. Maal 29 dagen, plus ééntje extra, dan heb ik precies 42 kilometer en 195 meter, exact de afstand van een marathon, gerond.» Hij begint er vandaag aan en hoop veel virtuele supporters te krijgen. En hij wil zoveel mogelijk geld inzamelen. Geïnspireerd door de Britse veteraan Tom Moore, die wereldnieuws werd toen hij miljoenen ophaalde met wandelingetjes in zijn tuin. De opbrengst gaat naar het Covid-19 Fonds van Leempoels' alma mater, de KU Leuven — ook de universiteit van Marc Van Ranst en Geert Meyfroidt, die superenthousiast reageert — voor plasmaonderzoek, dat hopelijk leidt tot een behandeling en vaccin. Want de dokter weet hoe kwalijk een voortrazend virus kan zijn.

's Nachts briefjes schrijven

Hij is officieel de oudste huisarts van het land. Niet meer in actieve dienst natuurlijk, hij stopte toen hij 'pas' 75 was. Maar zijn praktijkruimte — rechts van de hal achter het bijzettafeltje door waar nu de handgel staat — is nog onaangeroerd. Net als zijn eeuwige doktersgeest. Dat hij zijn wandelingen naar het dorp en naar zijn jonge vrienden in het rustoord niet kan doen door die corona, is spijtig. «Maar het is als arts dat ik wil reageren met wat ik wel nog kan: stappen.» Dokter Leempoels is de achtste zoon van een leuterboer met twee koeien, geboren op 1 januari van het oorlogs-

jaar 1917. Hij was een peuter van één, toen meteen na de Eerste Wereldoorlog de Spaanse griep uitbrak, met 50 tot 100 miljoen doden over heel de wereld, ook in ons land — een pak meer in elk geval dan de 15 tot 20 miljoen die de oorlog al had geëist. «Maar wij bleven thuis gezond, we verlieten ook amper ons boerenref.» Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog was hij een jonge arts in opleiding, de enige van zijn gezin die de kans kreeg om te studeren omdat de vrede-rechter van

IK HEB MIJN RONDJE VAN ANDERHALVE KILOMETER AL EENS GEOEFEND EN HET GAAT PRIMA. IK NAM MIJN HARTSLAG, EVEN NADIEN: NIET HOGER DAN 50 IN RUST

Haacht zijn pienterheid had opgemerkt en een studiebeurs had geregeld. In 1957 was dokter Leempoels veertig, huisarts in Rotselaar en omstreken en maar beter op de toppen van zijn kunnen, want daar was: de Aziatische griep. Niet zo dodelijk als de Spaanse, maar toch ook een hele kwaai, met 1,1 miljoen doden wereldwijd, en naargelang de bron 20 tot 70.000 in ons land. Ter vergelijking: corona maakte tot nu toe 372.000 doden, van wie 9.400 in ons land. Dokter Leempoels: «In zes weken raasde de A-griep over het land. Nu, het was er voor mij aan te merken. Mijn vrouw Julia noteerde al mijn huisbezoeken. Op de 4de oktober 1957 — op het hoogtepunt van de pandemie — deed ik er 107. En vaak met meer dan één zieke per gezin. Het was mijn persoonlijke record.»

«De zieken hoesten allemaal lelijk, hadden erge koppijn en tegen de veertig graden koorts. Het was snel luisteren of er geen kwalijke reutel op de longen zat die kon wijzen op longontsteking, en bij wie heel ziek was opschrijven dat ik nog eens moest terugkomen. De briefjes voor de mutualiteit schreven we 's nachts, weer thuis, om tijd te winnen.»

Pure chloroform

Ook toen er was geen behandeling of vaccin. Er was alleen: aspirine. «Tegen de pijn en de ontsteking. Er was wel penicilline, toen een gloednieuw product. Maar daarvoor moest ik naar het zie-

kenhuis rijden en aan de professor omstandig uitleggen hoe de patiënt eraan toe was. Je moest je uiterste best doen om geen neen als antwoord te krijgen. Door de schaarste wilde men geen gram verkwallen.» Of dat doet denken aan de huidige mondmaskersaga? Er was in de jaren 50 nog geen apotheek in het dorp. Dokter Leempoels had een praktijk mét farmacie. Daar mengde Julia de hoestsiropen en deed de aspirines in doosjes — «Er was Aspirine, Aspro of Dispri» — en de poedertjes Mann in zakjes. «Maar die laatste gaf ik niet vaak mee. Die waren zeer populair, maar ook verslavend én gevaarlijk. Er zat per dosis 20 milligram fenacetine in (dat later uit de handel werd gehaald, red.). Wie er te lang te veel van nam, kreeg onherstelbare nierschade.» Dokter Leempoels heeft ook gehuiverd bij de beelden van coronapatiënten op de intensieve afdelingen. «Met de Aziatische griep, als je geluk had, was je er in een dag of tien van af. En anders had je pech. Want toen waren er nog geen goed uitgerust intensieve diensten. Mensen wilden ook niet naar het ziekenhuis: 'Als ik daar binnen ga, kom ik er niet meer buiten', zeiden ze en vaak hadden ze nog gelijk ook. Een patiënt die een operatie nodig had, kreeg een masker op waar pure chloroform op werd gedruppeld. Druppelde men te veel of duurde de operatie te lang, dan was de kans groot dat de patiënt stierf aan die anesthesie alleen al. De beste chirurgen waren de snelste chirurgen.»

Bordje aan het caféraam

De Aziatische griep raasde maar door. Dokter Leempoels: «Ook anders dan nu, met corona, was er geen enkel verbod: de scholen waren open, de winkels, de bioscopen.» Dokter Leempoels, als enige arts op zijn grondgebied, moet in die zes weken duizenden patiënten hebben gezien. «En toch werd ik zelf niet ziek, mijn vrouw en kinderen evenmin. Ik denk: omdat ik dat licht-geïnfecteerd geraakte en zo immu-

niteit opbouwde. Een druppende neus of een schrale keel voelde ik wel eens, maar ik moest doorwerken.» De doods-klokken bleven luiden, de grafdekkers draaiden overuren. De dokter kon er niet lang stil blijven staan, moest alweer naar de volgende huisbezoeken. «Mensen stuurden me door naar de burens, en de burens naar weer de volgende burens. Overal waren er zieken. De meeste gezinnen hadden nog geen telefoon. Ik vertrok al om halfacht, met een kameraad die mijn chauffeur wilde spelen om tijd te sparen. Mijn vrouw verzamelde de hele dag door alle adressen en belde die door naar een café, net over de brug over de Dijle richting Werchter, waar ik op mijn ronde passeerde: als die een plaatje voor het venster zetten als merkteken wist ik dat ik er moest stoppen. Als ik om twee

MIJN VROUW NOTEERDE AL MIJN HUISBEZOeken. OP DE 4DE OKTOBER 1957 — OP HET HOOGTEPUNT VAN DE PANDEMIE VAN DE AZIATISCHE GRIEP — DEED IK ER 107

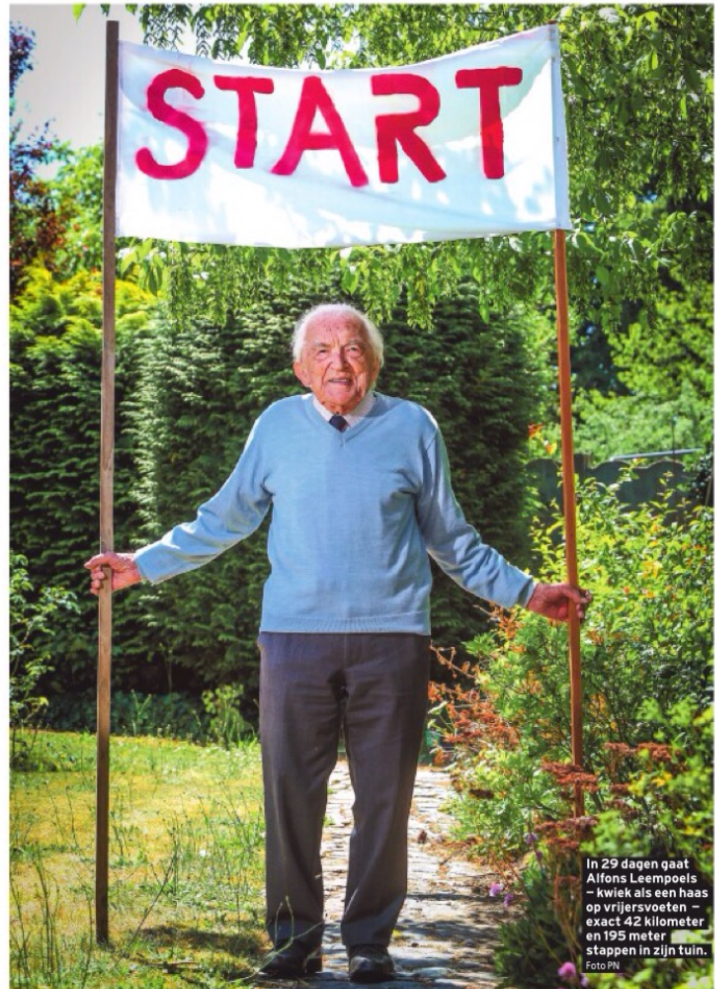
uur 's nachts thuiskwam, stond Julia nog soep te koken voor mij.» En toch: de dokters nu hebben het veel zwaarder dan toen, vindt Leempoels. «Ik heb grote bewondering voor hoe ze het aanpakken. Wij hadden nog niet al die machinerie waar zij mee om moeten kunnen. Moesten het vaker op intuïtie doen, of onze zintuigen gebruiken. Ik had ooit een stagiaire die verseld stond dat ik al kon ruiken, van als ik een huis binnenkwam, dat een

patiënt een pneumonie had. Dat had een kenmerkende geur van nat stro. (lacht) Ik kocht zo gauw ik het kon een microscoop. Dan legde je een druppeltje bloed onder een telglaasje: dat was verdeeld in 100 vakjes, waarvan je er een aantal telde, vermenigvuldigde en dan wist je of iemand bloedarmoede had of niet.»

Kwaai kinkhoest

En vaccins, jazeker, hij weet hoe belangrijk ze zijn. «De Aziatische griep hebben we hier nooit meer teruggezien. Maar andere ziekten die wel met een vaccin zijn uitgeroeid, zoals polio, kinkhoest, difterie, mazelen, rode hond... Ik heb er allemaal de patiëntjes nog van gezien. Ook ons Mieke (zijn oudste dochter, red.) kreeg nog kinkhoest. Ik verzeker u dat dat kwaai ziektes waren waarvan ge blij zijt dat ze niet meer bestaan.» Hijzelf is niet bang van het coronavirus. «Maar ik ben sinds maart ook nog niet buiten geweest.» Zijn bloedvorm, nog steeds, op zijn 103, wijt hij aan... verstandig eten. «Matig zijn met dierlijk vet. Toen vanaf de jaren 60 de studies gepubliceerd werden over cholesterol en overgewicht, hebben Julia en ik nooit nog smeersels op ons brood gedaan. En verder heb ik chance, zeker? Ik brak mijn heup een jaar geleden. Maar ik heb rap weer gestapt. Een mens geraakt anders nooit meer soepel. Ik heb mijn anderhalve kilometer al eens geoeft en de het gaat prima. Ik nam mijn hartslag, eventjes nadien. Die was opnieuw niet hoger dan 50 in rust.» «Tot binnen negentwintig dagen», klinkt het dan ook, zegezeiker, bij het elleboogje ter afscheid. Tot aan de finish, dokter. En alle succes gewenst.

Wie wil supporteren, kan dat op het videokanaal van HLN+ en op de Facebookpagina Dokter Leempoels doet zijn ronde. Sponsoren kan op BE45 7340 1941 7789 van de KU Leuven, met vermelding +++400/0019/87226+++

In 29 dagen gaat Alfons Leempoels — kwiek als een haas op vrijersvoeten — exact 42 kilometer en 195 meter stappen in zijn tuin. Foto FN

2020 was op vele vlakken een historisch en onvergetelijk jaar. Of net een jaar om erg snel te vergeten. Er was het virus, uiteraard, dat het leven van zo goed als iedereen compleet overhoop gooide. Een leven dat ondanks alles toch bleef verdergaan, met heel wat mooie en - helaas te veel - minder mooie momenten. Tijdens de kerstvakantie blikken we met de hoofdrolspelers terug op enkele opmerkelijke nieuwsfeiten van 2020 uit onze regio. Vandaag: **Dokter Alfons Leempoels uit Rotselaar**

DE MENSEN VAN
2020

Dokter Alfons (103) liep marathon tegen corona: "Nu zou ik het niet meer kunnen"

ROTSELAAR

Alfons Leempoels uit Rotselaar was in juni niet weg te denken uit de media. De 103-jarige voormalige huisdokter wandelde toen elke dag tien rondjes van 145 meter rond zijn tuin. Op een maand wandelde hij zo een marathon, waarmee hij geld inzamelde voor onderzoek naar het coronavirus. "Ik had toen niet verwacht dat we nu nog steeds in ons kot zouden moeten zitten", zegt hij.

HANNELORE SMITZ

Dokter Leempoels verbaasde iedereen met de fitheid waarmee hij ondanks zijn hoge leeftijd nog rond zijn tuin wandelde. Rond de grote dennenboom, langs de rozenstruiken, om dan aan het einde van de wandeling een stokje op tafel te leggen zodat hij de tel kon bijhouden. Hij stapte stevig door, net geen 1,5 kilometer per dag. "Wat ik toen deed, zou ik nu niet meer kun-

nen", zegt hij. "Ik heb een beetje te veel in mijn kot gezeten, zeker sinds het slechter weer is. Ik ben veel fysieke kracht verloren. Na die marathon heb ik nog wel regelmatig gewandeld, maar niet zo veel als toen. Op mijn leeftijd moet je dat wandelen echt consequent doen om het te blijven kunnen. Misschien komt het als ik wat oefen wel terug, als het tenminste wat warmer weer wordt."

De dagelijkse wandelingen zijn dan wel verleden tijd; dokter Leempoels is wel nog steeds bijzonder fier op wat hij heeft gedaan. "Dat was echt een beetje overdonderend", zegt hij. "Het was begonnen als een grap, maar al snel kreeg het enorm veel aandacht. Plots stond er zelfs Chinese media aan mijn deur. Ik had nooit verwacht dat dat zoveel media-aandacht zou krijgen. Dat was ook niet echt mijn bedoeling. Maar ik zal niet ontkennen dat het me wel veel plezier heeft gedaan."

Leempoels zamelde met zijn

marathon geld in voor de onderzoekers van de KU Leuven. Hij wilde helpen bij de zoektocht naar een vaccin, en is blij dat dat er nu ook is. "Ik heb als huisarts ook de Aziatische griep in 1957 meegemaakt. Dat was ook heel erg. Er waren toen veel meer mensen ziek dan nu, maar de ziekte woog minder zwaar. Het is ook gewoon uitgedoofd, zonder vaccin. Dit duurt veel langer. Wat die ziekte allemaal kan teweegbrengen, is ongezien. Ik had in juni niet ge-

■ Dokter Leempoels blijft nog steeds 'in zijn kot', en wist voorlopig te ontsnappen aan het coronavirus.

dacht dat we nu nog steeds binnen zouden zitten. Maar ik ben dan ook geen viroloog", zegt hij.

In de watten gelegd

"Zelf heb ik gelukkig nog steeds geen corona gekregen", zegt hij. Leempoels - die op 1 januari 104 wordt - is gezond, en doet er ook alles aan om dat zo te houden. "Je moet er de moed wel inhouden. Ik word goed in de watten gelegd door mijn familie. Elke voormiddag en avond krijg ik

bezoek, en ze zorgen goed voor mij. Ik voel me goed, dat is veel waard. Maar ik hoop voor iedereen dat dit snel voorbij gaat."

"Verwachtingen voor de toekomst heb ik niet meer, maar ik hoop dat ik gezond en mobiel blijven geen last krijg van dementie. En dat we binnenkort buiten kunnen. Al zal ik geen marathons meer doen."

N Bekijk meer mensen op
nieuwsblad.be/
mensenvan2020